Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES
[*ELEANOR SHARPSTON*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2019. gada 7. februārī[1]

Lieta C-589/17

Prenatal S.A.

(*Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijas Augstā tiesa, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tādu tekstilizstrādājumu imports, kuru izcelsmes vieta deklarēta Jamaikā – Muitas nodokļa atmaksa – Analogas dokumentācijas izskatīšana Komisijā – Komisijas paziņojuma ierobežojošais raksturs – Valsts iestāžu kompetence

1. Uzticēšanās attiecībā uz preču, kuras tiek ievestas Eiropas Savienībā, izcelsmi ir būtiska Savienības muitas režīma efektīvai darbībai. Cita starpā preču izcelsmes identificēšana nodrošina, ka attiecīgajai precei, kad tā šķērso muitas robežu, tiek piemērota atbilstoša muitas nodokļa summa, kuru atbildīgā persona attiecīgi samaksā. Preces izgatavošanas vietas (izcelsmes) deklarācijas šajā procesā ir būtiskas. Piemēram, precei no Ķīnas varētu būt lielāka muitas nodokļu summa nekā tādai pašai precei no Jamaikas, tāpēc Eiropas Savienība vēlēsies nodrošināt, lai ieņēmumi, kas par to likumīgi pienākas, tiktu saņemti.

2. Ņemot vērā acīmredzamo finansiālo ietekmi, izcelsmes deklarācijas var tikt viltotas. Tomēr krāpšanas konstatēšana un apturēšana ir neapskaužami grūts uzdevums. Krāpšana parasti nav redzama kā uz delnas, un tai klāt nav skaidru pierādījumu. Līdz ar to muitas dienestu problēma bieži vien ir identificēt piemērotu laiku, kurā tie var aktīvi rīkoties, lai novērstu, ka krāpšana notiek, vai arī, ja tā notiek, tajā iejaukties. Šo lēmumu ietekmē tādi faktori kā budžets, cilvēkresursi un stratēģiskās prioritātes. Vēl jo vairāk – kurā brīdī nepieciešamā uzticēšanās muitas procedūrām un abpusējībai tiek atlikta malā, lai atgūtu kontroli saistībā ar starptautiskajiem tirdzniecības nolīgumiem?

3. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir saistīts ar situāciju, kurā ir uzlikts muitas nodoklis, taču atbildīgā persona apgalvo, ka tai nav jāmaksā minētais nodoklis, jo kāda trešā persona ir īstenojusi krāpšanu.

1 Oriģinālvaloda – angļu.

Atbilstošās tiesību normas

Kotonū nolīgums

4. Partnerattiecību nolīgums starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem (turpmāk tekstā – "ĀKK valstis"), no vienas puses, un (toreizējo) Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, tika parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (turpmāk tekstā – "Kotonū nolīgums")[2]. Tas provizoriski bija spēkā no 2000. gada 2. augusta līdz 2002. gada 1. jūnijam[3] un pēc tam tika pagarināts līdz brīdim, kad tas stājās spēkā galīgi 2003. gada 1. aprīlī[4].

5. Kotonū nolīguma 3. pantā ir noteikts, ka "Puses [..] veic visus lietderīgos vispārīgos vai konkrētos pasākumus, lai nodrošinātu no šā Nolīguma izrietošo saistību izpildi un sekmētu tā mērķu sasniegšanu. [..]"

6. Kotonū nolīguma V pielikuma 1. pants reglamentē tādu preferenciālo režīmu 37. panta 1. punktā minētā sagatavošanas posma laikā Savienībā importējamajām "ĀKK valstu izcelsmes precēm"[5], kurā uz tām neattiecas nekādi nodokļi. Sīka informācija par preferenciālā režīma sistēmu ir pieejama V pielikuma 1. protokolā (turpmāk tekstā – "1. protokols"). Tādējādi:

– preferenciālo režīmu piešķir tad, ja ir iesniegts sertifikāts EUR.1;

– šo sertifikātu izdod eksportētājvalsts muitas dienesti pēc eksportētāja vai tā pilnvarota pārstāvja rakstveida pieteikuma saņemšanas; un

– saņemot pieprasījumu, eksportētājam vai tā pārstāvim ir jānodrošina eksportētājvalsts muitas dienestiem "vis[i] attiecīg[ie] dokument[i], kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību citām šā protokola prasībām"[6].

7. Pēc šā sertifikāta izdošanas un lai pārbaudītu, ka procedūras ir tikušas pareizi ievērotas, izdevēji muitas dienesti "veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pārbaudītu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu un atbilstību citām šā protokola prasībām. Šim nolūkam tām ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādas eksportētāja pārskatu pārbaudes vai citas vajadzīgās pārbaudes. Izdevēji muitas dienesti arī nodrošina to, ka ir atbilstīgi aizpildītas 2. punktā minētās veidlapas. Tās īpaši pārbauda, vai izstrādājumu aprakstam atvēlētā vieta ir aizpildīta tā, lai nebūtu iespējami nekādi krāpnieciski papildinājumi"[7]. Visas līgumslēdzējas puses, "lai nodrošinātu šā protokola pareizu piemērošanu [..] ar kompetento muitas pārvalžu starpniecību palīdz viena otrai, pārbaudot pārvadājumu sertifikātu EUR.1, faktūrrēķina deklarāciju vai piegādātāja deklarāciju autentiskumu un šajos dokumentos sniegtās informācijas pareizību"[8].

2 OV 2000, L 317, 3. lpp.

3 ĀKK un EK Ministru padomes Lēmums Nr. 1/2000 (2000. gada 27. jūlijs) par pārejas posma pasākumiem, kas ir spēkā no 2000. gada 2. augusta līdz ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma spēkā stāšanās brīdim (OV 2000, L 195, 46. lpp.).

4 Informācija par ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma spēkā stāšanās datumu (OV 2003, L 83, 69. lpp.).

5 37. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "ekonomisko partnerattiecību nolīgumus pārrunā sagatavošanas posma laikā, kas beidzas vēlākais 2007. gada 31. decembrī. Oficiālas sarunas par jauno tirdzniecības režīmu sāksies 2002. gada septembrī, un jaunais tirdzniecības režīms stāsies spēkā līdz 2008. gada 1. janvārim, ja vien Puses nevienojas par agrākiem termiņiem".

6 Kotonū nolīguma V pielikuma 1. protokola 14. un 15. pants.

7 1. protokola 15. panta 5. punkts.

8 1. protokola 31. panta 2. punkts.

8. Tiklīdz attiecīgās preces ir importētas Savienībā, izcelsmes apliecinājuma pārbaudi "veic izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas dienestiem ir pamatotas šaubas par šo dokumentu autentiskumu [..]" [9]. Eksportētājvalsts muitas dienestiem "ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādu eksportētāja pārskatu pārbaudi vai citu vajadzīgu pārbaudi [..]" [10]; un muitas dienesti, kas pieprasa pārbaudi, "pēc iespējas ātrāk" tiek informēti par pārbaudes rezultātiem, kuriem "skaidri jānorāda, vai dokumenti ir autentiski un vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par ĀKK valstu [..] izcelsmes izstrādājumiem" [11].

9. Ja "pamatotu šaubu" gadījumā 10 mēnešu laikā nav saņemta atbilde vai arī ja atbildē netiek sniegta pietiekama informācija, lai noteiktu attiecīgā dokumenta autentiskumu, "pieprasījumu iesniedzēji muitas dienesti, izņemot ārkārtas gadījumus, noraida tiesības uz atvieglojumiem" [12]. Ja pārbaudes procedūra vai jebkura cita pieejamā informācija norāda, ka ir pārkāpti protokola noteikumi, "ĀKK valsts pēc savas ierosmes vai pēc [Savienības] pieprasījuma pietiekami steidzami veic atbilstīgas izmeklēšanas vai organizē tās, lai atklātu un nepieļautu šādus pārkāpumus, un šim nolūkam attiecīgā ĀKK valsts var uzaicināt [Savienību] piedalīties šajās izmeklēšanās" [13].

10. Visbeidzot – saskaņā ar šo protokolu tiek izveidota Muitas sadarbības komiteja (turpmāk tekstā – "*CCC*"), kuras uzdevums ir cita starpā nodrošināt "šā protokola [pareizu un vienveidīgu] piemērošanu". *CCC* ietilpst "dalībvalstu eksperti un Komisijas amatpersonas, kuras ir atbildīgas par muitas jautājumiem, un [..] eksperti, kas pārstāv ĀKK valstis, un ĀKK valstu reģionālo grupējumu amatpersonas, kuras ir atbildīgas par muitas jautājumiem". Tā "regulāri pārbauda izcelsmes noteikumu piemērošanas ietekmi uz ĀKK valstīm [..] un ierosina Ministru padomei atbilstīgus pasākumus" [14]. Šajā nolūkā *CCC* "regulāri organizē sanāksmes".

Savienības tiesības

Muitas kodekss

11. Muitas kodeksa [15] 1. pantā ir paredzēts, ka "muitas noteikumus veido šis Kodekss un noteikumi, kas Kopienas vai valsts līmenī pieņemti tā īstenošanai". 2. panta 1. punktā ir noteikts princips, ka "Kopienas muitas noteikumi ir vienveidīgi piemērojami visā Kopienas muitas teritorijā".

12. VII sadaļas 3. nodaļas ("Muitas parāda summas samaksa") 217. pantā ir paredzēts, ka "ikvienu muitas parāda rezultātā radušos ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļa summu [..] muitas dienesti aprēķina, tiklīdz to rīcībā ir nepieciešamie dati, un ieraksta uzskaites dokumentos vai jebkurā citā līdzvērtīgā dokumentā (iegrāmatošana)" [16].

9 1. protokola 32. panta 1. punkts.

10 1. protokola 32. panta 3. punkts.

11 1. protokola 32. panta 5. punkts.

12 1. protokola 32. panta 6. punkts.

13 1. protokola 32. panta 7. punkts.

14 1. protokola 37. pants.

15 Attiecīgajā laikā Muitas kodeksa piemērojamā redakcija bija Padomes Regula (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.). Regula Nr. 2913/92 2008. gada 24. jūnijā tika aizstāta un atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 450/2008 (2008. gada 23. aprīlis), ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (OV 2008, L 145, 1. lpp.), kas savukārt tika atcelta un aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV 2013, L 269, 1. lpp.).

16 Muitas kodeksa 4. panta 9. punktā muitas parāds ir definēts kā "personas pienākums samaksāt ievedmuitas nodokļu summu (izvedmuitas [ievedmuitas] parāds) vai izvedmuitas nodokļu summu (izvedmuitas parāds), kas piemērojams atsevišķām precēm saskaņā ar spēkā esošajiem Kopienas noteikumiem".

13. 220. panta 2. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts, ka iegrāmatošanu *nedrīkst* izdarīt, ja "pēc likuma apliekamā muitas nodokļa summa kļūdaini iegrāmatota muitas dienestu kļūdas dēļ, kuru attaisnojošu iemeslu dēļ nav varējusi atklāt persona, kas atbild par samaksu, ja pēdējā rīkojusies labticīgi un ievērojusi visus spēkā esošos noteikumus par muitas deklarāciju [..]. Nepareizi izdots sertifikāts tomēr nav kļūda, ja sertifikāts pamatojas uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem, izņemot gadījumus, kad ir acīmredzams, ka izdevēji dienesti ir bijuši informēti vai ka tiem ir bijis jābūt informētiem, ka preces neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai tiem [tām] varētu noteikt preferenciālu režīmu"[17]. Ja 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta nosacījumi ir izpildīti, ievedmuitas nodokļi tiek atmaksāti vai atlaisti atbilstoši 236. panta 1. punktam.

14. Muitas kodeksa 239. pantā ir noteikts cits pamats ievedmuitas nodokļu atlaišanai. Tā 1. punktā ir paredzēts, ka "ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus var atmaksāt vai atlaist 236., 237. un 238. pantā neminētos gadījumos: – kurus nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru; – kurus radījuši apstākļi, kādos attiecīgo personu nevar saistīt ar krāpšanu vai klaju nolaidību. Gadījumus, kādos šo noteikumu piemēro, un tā piemērošanas kārtību nosaka saskaņā ar Komitejas procedūru. Atmaksāšana vai atlaišana var būt atkarīga no īpašu nosacījumu izpildes". Šajā sakarā atbilstoši 239. panta 2. punktam var tikt iesniegts pieteikums. Īstenošanas regulas[18] 905. pantā ir paplašināts 239. pants, nosakot, ka pieteikuma iesniedzējs atbilstoši 239. panta 2. punktam var pamatot iesniegumu ar pierādījumiem, "kas var apliecināt īpašu situāciju".

Īstenošanas regula

15. Sīki izstrādātas procedūras par prasībām atbilstoši Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktam ir paredzētas Īstenošanas regulas III sadaļā (868.–876.a pants). Procedūras, kuras attiecas uz atbilstoši 239. pantam veiktajām prasībām, ir paredzētas IV sadaļā (899.–909. pants). Tā kā šie abi noteikumu kopumi ir identiski viens otram[19] un iesniedzējtiesas jautājumos ir minētas procedūras, kuras attiecas uz Muitas kodeksa 239. pantu, es šeit pievērsīšos 899.–909. pantam.

16. Īstenošanas regulas 905. panta 1. punktā ir paredzēts, ka pieteikuma iesniedzējs var iesniegt dalībvalsts muitas dienestiem atlaišanas pieteikumu ar pierādījumiem, kas var apliecināt "*īpašu situāciju*", kuru radījuši apstākļi, kādos attiecīgā persona nevar tikt saistīta ar krāpšanu vai klaju nolaidību. Ja muitas dienesti "uzskata, ka īpaša situācija radusies Komisijas pienākumu neizpildes rezultātā [..]", tiem ir jāiesniedz Komisijai pieteikums lēmuma pieņemšanai. Pienākums iesniegt pieteikumu nav spēkā, ja "Komisija jau izskata lietu, kura skar līdzvērtīgus faktiskos un tiesiskos jautājumus"[20]. Ja lieta tomēr ir iesniegta, "Komisija nosūta dokumentāciju atpakaļ muitas iestādei un 906. līdz 909. pantā norādīto procedūru neuzskata par uzsāktu"[21]. Šādos apstākļos attiecīgie muitas dienesti "var nepieņemt lēmumu atļaut attiecīgo nodokļu atmaksāšanu vai atlaišanu līdz saskaņā ar 906.–909. pantu uzsāktās [Komisijai nodotās paralēlās lietas izskatīšanas] procedūras izbeigšanas dienai"[22].

17. Pēc apspriedes ar ekspertu grupu Komisija pieņem galīgo lēmumu[23]. Lēmumu paziņo attiecīgajai dalībvalstij un arī pārējām dalībvalstīm, "lai palīdzētu muitas iestādēm pieņemt lēmumus lietās, kurās skarti līdzvērtīgi faktiskie un tiesiskie jautājumi" (908. panta 1. punkts).

17 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta formulējuma redakcija Muitas kodeksā tika iekļauta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (2000. gada 16. novembris), ar ko groza Padomes Regulu Nr. 2913/92 (OV 2000, L 311, 17. lpp.).

18 Komisijas Regula (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai Nr. 2913/92 (OV 1993, L 253, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1335/2003 (2003. gada 25. jūlijs) (OV 2003, L 187, 16. lpp.), (turpmāk tekstā – "Īstenošanas regula").

19 Tie *mutatis mutandis* ir identiski.

20 905. panta 2. punkts.

21 905. panta 6. punkts.

22 899. panta 2. punkta otrais ievilkums.

23 907. pants.

18. Iesniegšanas un lēmuma pieņemšanas procedūru laikā pieteikuma iesniedzējam tiks lūgts apstiprināt, vai tas ir iepazinies ar dokumentāciju un vai to ir papildinājis, vai arī tam vairs nav nekas piebilstams. Ja pēc dokumentācijas pārskatīšanas Komisija gatavojas pieņemt nelabvēlīgu lēmumu, pieteikuma iesniedzējam ir iespēja iesniegt apsvērumus pirms galīgā lēmuma pieņemšanas [24].

Fakti un tiesvedība

19. Jamaika ir parakstījusi Kotonū nolīgumu.

20. Laikposmā no 2002. gada 1. janvāra līdz 2004. gada 31. decembrim (turpmāk tekstā – "attiecīgais laikposms") *Prenatal S.A.* (turpmāk tekstā – "*Prenatal*") importēja apģērbus no Jamaikas Spānijā, pamatojoties uz izcelsmes sertifikātiem EUR.1 ar preferenciālo režīmu 0 % no kopējā ārējā muitas tarifa atmuitošanas brīdī.

21. Laikposmā no 2005. gada februāra līdz martam Jamaikas dienesti, Eiropas Komisijas Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) un Spānijas muitas dienesti veica izmeklēšanu uz vietas, lai noteiktu, vai uz importētajiem apģērbiem atbilstoši attiecas sertifikāti EUR.1. Viņu kopīgajā ziņojumā rezumējot tika secināts, ka importētajām precēm nevar tikt piemērots preferenciālais režīms, jo to ražošanā ir izmantotas sastāvdaļas no Ķīnas vai Honkongas, tādējādi to izcelsmes valsts nav Jamaika. Jamaikas iestādes anulēja sertifikātus EUR.1 attiecīgajam laikposmam, un līdz ar to Spānijas iestādes iegrāmatoja *Prenatal* maksājamo muitas nodokli par preču importēšanu šajā laikposmā.

22. 2006. gada 10. maijā *Prenatal* vērsās Katalonijas īpašās delegācijas Reģionālās muitas birojā, lai, pamatojoties uz Muitas kodeksa 239. pantu, atmaksātu muitas parādu [25]. Saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu 2006. gada 23. maijā pieteikums, ņemot vērā, ka tas attiecās uz *OLAF* pārstāvēto Komisijas dienestu darbību neizpildi, atbilstoši Īstenošanas regulas 905. panta 1. punktam tika nosūts Komisijai. Komisija secināja, ka *Prenatal* lieta faktiski un tiesiski ir salīdzināma ar citu lietu (REM 03/07 par *El Corte Inglés SA*; "*ECI*"), un līdz ar to saskaņā ar 905. panta 6. punktu nosūtīja dokumentāciju atpakaļ.

23. 2008. gada 3. novembrī Komisija pieņēma Lēmumu C(2008) 6317, galīgā redakcija, kurā ir konstatēts, ka ievedmuitas nodokļu *a posteriori* iegrāmatošana ir pamatota un šo nodokļu atlaišana konkrētajā lietā REM 03/07 (turpmāk tekstā – "Lēmums REM 03/07") nav pamatota. Tā secināja, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē attiecīgie dienesti nav pieļāvuši kļūdu un ka Muitas kodeksa 239. panta izpratnē *ECI* nav īpašā situācijā. 2009. gada 30. janvārī *ECI* Vispārējā tiesā iesniedza prasību atcelt šo lēmumu [26].

24. Paralēli *ECI* (kas valsts muitas dienestos izmantoja īpašas situācijas esamību Kopienas Muitas kodeksa 239. panta izpratnē) vērsās Spānijas tiesās, lai atceltu muitas dienestu paziņojumu par maksājamo muitas nodokli. Ar 2008. gada 20. oktobra spriedumu *Audiencia Nacional* (Valsts mēroga tiesa, Spānija) šo paziņojumu atcēla. Ar 2010. gada 4. februāra rīkojumu kasācijas sūdzība *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) tika atzīta par nepieņemamu. Līdz ar to *Audiencia Nacional*

24 905. panta 3. punkts un 906.a pants.

25 Rakstveida apsvērumos *Prenatal* norāda, ka tā iesniedza divus pieteikumus – pirmo tā iesniedza 2006. gada 8. maijā, pamatojoties uz Muitas kodeksa 239. pantu, bet otro – 2009. gada 23. janvārī, pamatojoties uz Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu.

26 Rīkojums, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675.

spriedums kļuva galīgs un *ECI* parāds tika atlaists [27]. 2013. gada 9. decembrī Vispārējā tiesa nolēma, ka, neraugoties uz iesniegtajiem pretargumentiem no abiem lietas dalībniekiem, kuri gribēja, lai Vispārējā tiesa lemtu par šā lēmuma spēkā esamību, *ECI* prasībai atcelt Lēmumu REM 03/07 ir zudis priekšmets [28].

25. *Prenatal* valsts līmenī nav pārsūdzējusi Spānijas dienestu līdzvērtīgo lēmumu. 2009. gada 12. maijā Spānijas iestādes ar Lēmumu REM 03/07 noraidīja atlaišanas pieteikumu. *Prenatal* šo lēmumu pārsūdzēja *Tribunal Económico Administrativo Regional de Cataluña (TEARC)* (Katalonijas Reģionālā nodokļu pārsūdzības iestāde) (turpmāk tekstā – "*TEARC*"). *TEARC* šo apelācijas sūdzību noraidīja. Pēc tam *Prenatal* vērsās *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijas Augstā tiesa, Spānija) (turpmāk tekstā – "iesniedzējtiesa").

26. Iesniedzējtiesa uzskata par nepieciešamu lūgt Tiesai norādes. Tā atgādina, ka *TEARC* sprieduma pamatā bija Lēmums REM 03/07, turpretim *Prenatal* apgalvo, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta un 239. panta nosacījumi ir izpildīti un ka līdz ar to tai ir tiesības uz attiecīgo muitas nodokļu atlaišanu vai atmaksāšanu.

27. Tāpēc iesniedzējtiesa jautā:

"1) Vai Komisijas 2008. gada 3. novembra Lēmums C(2008) 6317, galīgā redakcija, kurā ir konstatēts, ka saistībā ar tādu tekstilizstrādājumu ievešanu, kuriem kā izcelsmes vieta ir deklarēta Jamaika (Lieta REM 03/07), ir jāiegrāmato neiekasētais ievedmuitas nodoklis un šā nodokļa atlaišana konkrētajā lietā nav pamatota, ir pretrunā Savienības tiesībām, proti, Kopienas Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktam un 239. pantam?

2) Vai – gadījumā, ja ir lūgta nodokļa atlaišana un Komisija dara zināmu vai nu savu lēmumu par to, ka attiecīgās lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi ir līdzīgi kādas iepriekšējas, tās jau izskatītas lietas apstākļiem, vai lēmumu par to, ka tā izskata kādu līdzīgu lietu, – jebkurš no šiem lēmumiem ir jāuzskata par tiesību aktu, kas ir tiesiski saistošs tās dalībvalsts iestādēm, kurā tiek lūgta nodokļa atlaišana, un tātad persona, kas lūdz nodokļa atlaišanu [Regulas Nr. 2913/92 239. pants] vai nodokļa neiegrāmatošanu (Kopienas Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts), var to pārsūdzēt?

3) Vai – gadījumā, ja šāds Komisijas lēmums nav uzskatāms par tiesiski saistošu, – dalībvalsts iestāžu ziņā ir izvērtēt, vai attiecīgajā lietā ir līdzīgi faktiskie un tiesiskie apstākļi?

4) Vai – ja apstiprinošas atbildes gadījumā ir veikta šāda analīze un secināts, ka šādu apstākļu nav, – ir jāpiemēro [Regulas Nr. 2454/93] 905. panta 1. punkts un tādējādi Komisijai ir jāpieņem lēmums, kas ir tiesiski saistošs šādām valsts iestādēm?"

28. *Prenatal*, Spānijas valdība un Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 61. panta 1. punktu Tiesa lūdza lietas dalībniekus mutiskās uzklausīšanas laikā risināt trīs šādus jautājumus: i) muitas nodokļa apjoma interpretāciju, kas attiecas uz Jamaikas dienestiem atbilstoši Protokola 15. un 32. pantam; ii) apjomu, kādā jauns arguments par Komisijas pieļauto Kotonū nolīguma pareizas piemērošanas neizpildi varētu tikt izskatīts, un iii) otrā līdz ceturtā jautājuma pieņemamību. Lietas dalībnieki sniedza mutvārdu apsvērumus un 2018. gada 25. oktobra tiesas sēdē atbildēja uz uzdotajiem jautājumiem.

27 Par samērā grūti saprotamās paralēlās tiesvedības novērtējumu skat. rīkojumu, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675, 6.–9. un 17. punkts.

28 Skat. rīkojumu, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675, 26.–41. punkts. Pēc tam tā 42.–84. punktā Vispārējā tiesa, pirms tā lēma par to, ka tās priekšmets ir zudis un ka katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats, izvērtēja un noraidīja septiņus prasības pamatošanai izvirzītos argumentus (kurus dažādos variantos bija sniegušas *ECI*, *ECI* un Komisija un tikai Komisija).

Vērtējums

Pieņemamība

29. Spānijas valdība uzskata, ka visi četri jautājumi ir pieņemami. Tomēr Komisija apšauba otrā, trešā un ceturtā jautājuma pieņemamību. Tā norāda, ka šie jautājumi attiecas uz valsts iestāžu rīcības brīvību *Prenatal* lietā izdarīt no Komisijas *ECI* lietā izdarītajiem secinājumiem atšķirīgus secinājumus. Tomēr ir acīmredzami, ka gan iesniedzējtiesa, gan *TEARC* piemēroja Komisijas secinājumus kā attiecībā uz *ECI*, tā *Prenatal*, jo tās uzskatīja, ka *Prenatal* lietas faktiskie un tiesiskie apstākļi ir salīdzināmi (pat identiski). Attiecīgi tas, vai valsts iestādēm ir rīcības brīvība, ir apspriežams jautājums.

30. Es (pilnībā) nepiekrītu Komisijas izteiktajām šaubām. Es secīgi veikšu katra jautājuma analīzi.

31. Otrajā jautājumā ir divi atsevišķi aspekti, – pirmkārt, Komisijas dokumentācijas atgriezeniskās norādes juridiskā ietekme atbilstoši Īstenošanas regulas 905. panta 2. punktam un, otrkārt, tas, vai *Prenatal* tolaik (2006. gadā) varēja pārsūdzēt šo atgriezenisko norādi. Attiecībā uz otro elementu *Prenatal* neapšaubāmi vairs nevar pārsūdzēt dokumentācijas atgriezenisko norādi, un tāpat arī nav saprotams, kāda nozīme būtu jebkāda veida atbildei uz šo jautājumu esošās tiesvedības kontekstā [29]. Savukārt dalībvalstu iestāžu rīcības brīvības apjoms lēmuma par lietas nodošanu gadījumā ir nepārprotami nozīmīgs. Tik tiešām, trešais un ceturtais jautājums ir saistīti ar otro jautājumu, un tajos ir vaicāts, vai dalībvalstu iestādes var izdarīt savus secinājumus par atlaišanas pieteikumu atkarībā no tā, vai šis lēmums tām ir saistošs.

32. Saskaņā ar manu interpretāciju ar otrā jautājuma pirmo daļu līdz ar trešo un ceturto jautājumu būtībā tiek mēģināts noskaidrot, kādā apjomā Spānijas (muitas un tieslietu) iestādes var izdarīt atšķirīgus secinājumus *Prenatal* lietā salīdzinājumā ar Komisijas izdarītajiem secinājumiem *ECI* lietā. Atbildot uz pirmo jautājumu, tie būtu sevišķi svarīgi tad, ja Tiesa nolemtu, ka Lēmums REM 03/07 ir spēkā neesošs.

33. Līdz ar to es uzskatu, ka uz otrā jautājuma pirmo daļu un trešo un ceturto jautājumu attiecas atbilstības pieņēmums [30].

"Jaunais" arguments

34. Daļā tās apsvērumu par Muitas kodeksa 239. pantu *Prenatal* apgalvo, ka Komisija neizpildīja pienākumu nodrošināt Kotonū nolīguma pareizu piemērošanu. Šis ir jauns arguments tādā izpratnē, ka līdzšinējais netika uzskatāmi izvērtēts nedz Lēmumā REM 03/07 [31], nedz Vispārējā tiesā iesniegtajā atcelšanas prasībā [32]. Tiesas sēdē Komisija apgalvoja, ka tā nevarēja tikt kritizēta par jaunā argumenta neizskatīšanu pirms šīs tiesvedības, jo *ECI* to nebija minējusi nodokļu atlaišanas pieteikumā. *Prenatal* uzskatīja, ka Komisija patiesībā šo argumentu bija izskatījusi Lēmuma REM 03/07 70. punktā, kurā tā pauda, ka "nav identificējusi citus faktorus, kas var apliecināt īpašu situāciju". Turklāt nepastāv šķēršļi, lai šo argumentu varētu minēt LESD 267. panta prejudiciāla nolēmuma sniegšanas kontekstā, un Komisijai katrā ziņā ir jāapsver, vai tās rīcība nav veicinājusi īpašu situāciju.

29 Attiecīgi šajā tiesvedībā *nav* norādīts, ka *Prenatal* bija iespēja tieši pārsūdzēt ES veiktos pasākumus atbilstoši LESD 263. pantam un līdz ar to tagad nevarētu pārsūdzēt spēkā esamību, atsaucoties uz LESD 267. pantu. Lēmums REM 03/07 attiecās uz *ECI*. Tas, vai *Prenatal* būtu bijušas tiesības celt prasību, lai pārsūdzētu dokumentācijas atgriezenisko norādi, (maigi sakot) vēl ir apspriežams jautājums.

30 Spriedums, 2010. gada 8. septembris, *Winner Wetten*, C-409/06, EU:C:2010:503, 36. punkts un tajā minētā judikatūra.

31 Izrādās, ka Lēmuma REM 03/07 60. punktā *ECI* apgalvoja, ka Komisija nav informējusi Kopienas importētājus par tās šaubām, taču, manuprāt, tas ir atšķirīgs arguments salīdzinājumā ar esošo.

32 Rīkojums, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675, 59. un 60. punkts.

35. Manuprāt, šis "jaunais" arguments var tikt izvirzīts šajā tiesvedībā. *ECI* nodokļu atlaišanas lūgšanas brīdī *Prenatal* nebija tiesību vai iespējas formulēt jebkādu argumentu. Tādas tiesības bija tikai *ECI*[33]. LESD 267. pantā noteiktā prejudiciāla nolēmuma sniegšana lietas dalībniekiem, kuri ir tādā situācijā, kāda ir *Prenatal* lietā, šobrīd dod iespēju panākt savus mērķus tādējādi, lai netiktu ierobežoti argumenti, kurus tie var iesniegt[34].

Pirmais jautājums

36. Sākumā es pievērsīšos prasībai, kas tikusi izvirzīta atbilstoši Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktam un kurā ir minēta Protokola 15. un 32. panta interpretācijas izskatīšana, un pēc tam izskatīšu apgalvoto "īpašo situāciju" atbilstoši Muitas kodeksa 239. pantam[35].

Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts

37. Lai pieteikuma iesniedzējs varētu gūt labumu no nodokļu atlaišanas vai atmaksāšanas atbilstoši 220. panta 2. punkta b) apakšpunktam, ir jāizpilda trīs kumulatīvi nosacījumi[36]. Pirmkārt, ir jāpierāda, ka sertifikātos pieļautā kļūda ir radusies tādēļ, ka muitas dienesti "ir bijuši informēti vai ka tiem ir bijis jābūt informētiem", ka preces neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai tām varētu noteikt preferenciālu režīmu. Otrkārt, pieteikuma iesniedzējam bija jārīkojas labticīgi vai arī tā, lai tas nebūtu saprātīgi varējis atklāt muitas dienestu pieļauto kļūdu. Treškārt, pieteikuma iesniedzējam bija jāievēro visas spēkā esošās tiesību normas par muitas deklarāciju.

38. Šajā gadījumā Lēmuma REM 03/07 spēkā esamības novērtēšanas ietvaros ir jāaplūko tikai pirmais no minētajiem nosacījumiem. Otrais un trešais nosacījums attiecas tikai uz *Prenatal* lietu, un Lēmumā REM 03/07 Komisija tos neaplūkoja un pievērsās tikai *ECI* lietai.

39. Tiesas kontroles joma ir ierobežota, kad prejudiciāla nolēmuma ietvaros tiek apšaubīta tāda Savienības tiesību akta kā Lēmums REM 03/07 spēkā esamība. Komisijai ir plaša rīcības brīvība, lai izvērtētu pierādījumus, kurus tai iesniedza Spānijas muitas dienesti un *ECI*. Attiecīgi, ja vien nav bijusi acīmredzama kļūda novērtējumā, piemēram, nespēja "rūpīgi un objektīvi pārbaudīt visus uz izskatāmo lietu attiecināmos faktus, kuru pamatā bija novērtējums", Tiesa nevar aizstāt un neaizstās Komisijas veikto vērtējumu ar savu[37].

40. *Prenatal* apgalvo[38], ka Komisija, secinot, ka Jamaikas dienesti *nebija informēti* par nelikumībām sertifikātā EUR.1, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu. Lai pamatotu šo apgalvojumu, tā apgalvo, ka informētību pierāda i) 1998. gada *JAMPRO*[39] revīzijas ziņojums par attiecīgajām eksporta sabiedrībām, kurā bija norādīts uz acīmredzamām atšķirībām starp ražošanas jaudu un eksportēto preču daudzumu; ii) tas, ka 1998. gadā Itālijas un Apvienotās Karalistes iestādes bija lūgušas veikt izdoto sertifikātu vēlāku pārbaudi, uz ko 2000. gadā Jamaikas dienesti atbildēja (ja to vispār izdarīja), sniedzot tādus

33 Skat. tostarp Īstenošanas regulas 906.a pantu un šo secinājumu 18. punktu.

34 Rīkojums, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675, 57. punkts un tajā minētā judikatūra.

35 Manuprāt, šāda atsevišķa pieeja ir piemērota, jo katram pantam ir atšķirīgi mērķi, – 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir vērsts uz tirgotāja *tiesisko paļāvību*, ka lēmuma par muitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņu vai atturēšanos no tās pamatā ir patiesa informācija vai kritēriji (spriedums, 1996. gada 14. maijs, *Faroe Seafood* u.c., C-153/94 un 204/94, EU:C:1996:198, 87. punkts), turpretim otrs pants ir "vispārēja taisnīguma klauzula" (spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, *C.A.S.*/Komisija, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 85. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 Spriedums, 2011. gada 15. decembris, *Afasia Knits Deutschland*, C-409/10, EU:C:2011:843, 47. punkts un tajā minētā judikatūra.

37 Skat. tostarp spriedumus, 1991. gada 21. novembris, *Technische Universität München*, C-269/90, EU:C:1991:438, 13. punkts; 1995. gada 9. novembris, *France-Aviation*/Komisija, T-346/94, EU:T:1995:187, 34. punkts; 2010. gada 8. jūlijs, *Afton Chemical*, C-343/09, EU:C:2010:419, 28. punkts un tajā minētā judikatūra, un 1998. gada 19. februāris, *Eyckeler & Malt*/Komisija, T-42/96, EU:T:1998:40, 77. un 140. punkts.

38 Šajos secinājumos es aprobežojos ar *Prenatal* argumentiem tās rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē. Iesniedzējtiesa savā rīkojumā lūgt prejudiciālu nolēmumu īsumā ir sniegusi plašāku argumentu kopumu.

39 "JAMPRO" bija "Jamaica Promotions Corporation" akronīms, kas, cik noprotu, bija Jamaikas valdības aģentūra. 2002. gadā tās funkcijas tika nodotas "Jamaica Trade Board".

paskaidrojumus par atšķirībām, kuri nebija ticami, un iii) ziņojums no Spānijas nodokļu administrācijas amatpersonas, kura 2005. gadā piedalījās *OLAF* izmeklēšanā, kurā cita starpā Jamaikas muitas eksporta zonas amatpersonas minēja atbilstīga darba trūkumu attiecībā uz importu no Ķīnas vēl pirms tā tālākas eksportēšanas.

41. *Prenatal* pakārtoti apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu tādējādi, ka tā nav secinājusi, ka Jamaikas iestādēm *bija jābūt informētām* par nelikumībām sertifikātā EUR.1. Tā ar Kotonū nolīguma V pielikuma 1. protokola 15. panta 5. punktu un 32. pantu Jamaikas iestādēm uzliktos pienākumus interpretē tādējādi, ka tām bija jāveic fiziska eksportēto preču pārbaude, taču tās to neizdarīja. Ja tās būtu to veikušas, tās būtu konstatējušas minētās nelikumības. *Prenatal* pamatā atsaucas uz 2006. gada janvāra *Jamaican Trade Board* sanāksmju protokoliem, cita starpā apstiprinot, ka attiecīgajā laikā nebija preču fizisku pārbaužu sistēmas.

42. Pieteikuma iesniedzējam ir jāuzņemas liels slogs, ja tas vēlas pierādīt, ka attiecīgie muitas dienesti *ir bijuši informēti*. Tam ir jāpierāda, ka muitas dienesti *patiešām* zināja par šās kļūdas esamību [40]. Pierādījumiem par informētības stāvokli ir jābūt pārliecinošiem, ar augstiem godīguma un skaidrības standartiem; tie nedrīkst būt tikai rosinoši. To kvalitātei ir jābūt tādai, lai varētu atspēkot prezumpciju par to, ka iestādes *nav* bijušas informētas. Ja vien nav dokumentāru pierādījumu, kas noved pie sistēmiskas amatpersonu atzīšanās, personas reti tiek atbrīvotas no šī lielā pierādīšanas pienākuma.

43. Pierādījumi, uz kuriem *ECI* balstījās nodokļu atlaišanas pieteikumā un kurus *Prenatal* no jauna izvirza Tiesā, nav tādi, kuri varētu atbrīvot no pierādīšanas pienākuma. Lai noteiktu muitas dienestu patieso informētības stāvokli visā laikposmā no 2002. gada janvāra līdz 2005. gada martam, nevar atsaukties uz *JAMPRO* ziņojumu par 1998. gada jūlija divu nedēļu laikposmu. Tas, ka Jamaikas muitas dienestiem bija zināms par *JAMPRO* ziņojumu, taču tie bija pārliecināti par to, ka ir atbildīgi tikai par 8 % atšķirību starp eksportēto preču daudzumu un ražošanas jaudu (salīdzinājumā ar *JAMPRO* ziņoto 252 % līdz 559 % atšķirību) [41], manuprāt, ir nepārliecinoši. Arī divu amatpersonu, kuru statuss Jamaikas muitas dienestu hierarhijā nav noteikts, (pretrunīgos) viedokļus nevar saprātīgi uzskatīt par tādiem, kas atspoguļotu šo muitas dienestu specifiskās zināšanas *kopumā*.

44. Līdz ar to es noraidu argumentu par to, ka Komisija, ņemot vērā 1998. gada *JAMPRO* revīzijas ziņojumu [42], Jamaikas muitas dienestu atbildes uz prasībām veikt vēlākas pārbaudes [43] un atsevišķu amatpersonu sniegtos pierādījumus [44], secinādama, ka Jamaikas iestādes nav bijušas informētas par nelikumībām sertifikātā EUR.1, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

45. Esmu nonākusi pie tādiem pašiem secinājumiem attiecībā uz pakārtoti izvirzīto prasību, proti, ka Jamaikas muitas dienestiem *bija jābūt informētiem* par šiem pārkāpumiem.

46. *Prenatal* arguments ir atkarīgs no Jamaikas muitas dienestu pozitīva juridiskā pienākuma veikt *fiziskas* eksportēto preču pārbaudes pretstatā tikai dokumentu pārbaudēm. Pēc *Prenatal* interpretācijas šis pienākums izriet no Kotonū nolīguma V pielikuma [1.] protokola 15. un 32. panta.

47. Es gan šīs tiesību normas tā neinterpretēju.

40 Pieteikuma iesniedzējam, kurš lūdz nodokļu atlaišanu, ir jāuzņemas pienākums pierādīt, ka dienesti, kas izdevuši minēto sertifikātu, "acīmredzami" bija vai tiem bija jābūt informētiem: spriedums, 2006. gada 9. marts, *Beemsterboer Coldstore Services*, C-293/04, EU:C:2006:162, 45. punkts.

41 Tā ir pausts to 2000. gada februārī nosūtītajās atbildēs Itālijai un Apvienotajai Karalistei. Tam, ka šīs vēstules ir nosūtītas novēloti saistībā ar apgalvotu Kotonū nolīguma V pielikuma 1. protokola 32. panta 5. punkta pārkāpumu, nav nozīmes attiecībā uz Jamaikas iestāžu informētības stāvokli attiecīgajā laikā.

42 Skat. Lēmuma REM 03/07 38.–42. punktu.

43 Skat. Lēmuma REM 03/07 27.–34. punktu un, it īpaši, 31.–33. punktu.

44 Skat. Lēmuma REM 03/07 52. un 53. punktu. Es šeit apstāšos, lai norādītu, ka savu apsvērumu 59. punktā Komisija atsaucas uz Vispārējai tiesai nosūtītajiem rakstveida apsvērumiem saistībā ar tiesvedību, kuras rezultātā tika izdots 2013. gada 9. decembra rīkojums *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675. Es tos neesmu ņēmusi vērā. Visiem argumentiem ir jābūt iekļautiem Tiesai nosūtītajā apsvērumu kopumā, nevis jātiek slepus iekļautiem pielikumos, kuri šajā lietā veidotu vairāk nekā 70 lappuses ar *papildu* argumentāciju (spāņu valodā).

48. Pirmkārt, minētā protokola 15. pantā ir aprakstīta procedūra, kurā eksportētājs saņem sertifikātu EUR.1. Tajā ir uzsvērta datu saglabāšana papīra formātā. Pienākumi un saistības ir sadalīti starp eksportētāju un izdevējiem muitas dienestiem. Attiecīgi eksportētājam ir jāaizpilda preču pārvadājumu sertifikāti EUR.1 un pieteikuma veidlapas (15. panta 2. punkts) un ir "jābūt gatavam pēc [..] eksportētājvalsts muitas iestāžu pieprasījuma [..] jebkurā laikā iesniegt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu [..]" (15. panta 3. punkts). Muitas iestādes "veic visus vajadzīgos pasākumus" preču izcelsmes pārbaudīšanai, un tām "ir tiesības prasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādas eksportētāja pārskatu pārbaudes vai citas vajadzīgās pārbaudes" (15. panta 5. punkts).

49. 15. pantā, it īpaši tā 5. punktā, nav noteikti pienākumi, kas liktu muitas iestādēm veikt kādas konkrēta veida darbības vai pasākumus, *a fortiori* veikt biežas vai citādas fiziskas pārbaudes. 15. panta 5. punkta pirmajā rindā iestādēm noteikto pienākumu mazina šajā pašā teikumā ietvertais vārds "vajadzīgos". Attiecīgi šiem muitas dienestiem tikai pašiem ir jāvērtē, kā šajā situācijā rīkoties. Šo rīcības brīvību uzsver tas, ka ir iekļauti vārdi "visus" un "vajadzīgos pasākumus". Tas pastiprina muitas dienestu rīcības brīvību, nevis norāda uz to, ka būtu jāveic kāda īpaša veida pārbaudes procedūra. Tādēļ es piekrītu Komisijas paustajam, ka 15. panta 5. punktā Jamaikas muitas dienestiem vienīgi ir piešķirtas tiesības veikt fiziskas pārbaudes, ja tās tiek uzskatītas par vajadzīgām [45]. Šajos apstākļos Jamaikas muitas dienesti nevar tikt kritizēti par to, ka tie ir veikuši tikai dokumentu pārbaudes [46].

50. Otrkārt, 1. protokola 32. pantā ir noteikts, ka sertifikāta EUR.1 izdevēji muitas dienesti veic pārbaudes i) izlases veidā un arī ii) pēc dalībvalsts pieprasījuma. Ja dalībvalsts veic šādu pieprasījumu, tai, lai palīdzētu izdevējiem muitas dienestiem veikt pārbaudi, ir jāiesniedz visa attiecīgā dokumentācija (32. panta 2. punkts). Kad muitas dienesti šo dokumentāciju saņem, tiem "ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādu pārbaudi [..]" (32. panta 3. punkts). 32. panta 7. punktā ir noteikts, ka, ja pārbaudes rezultāti "norāda, ka pārkāpti šā protokola noteikumi", (cita starpā) ir jāveic "atbilstīgas izmeklēšanas".

51. Es neuzskatu, ka 32. pantā Jamaikas muitas dienestiem ir uzlikts absolūts pienākums vai pienākums rīkoties, lai veiktu fiziskas pārbaudes, vēl jo mazāk kādā īpašā laikā vai ar noteiktu regularitāti. Nav šaubu, ka, lai gan tiem bija tiesības veikt fizisku pārbaudi, tiem nebija arī pienākuma to darīt. Pēc dalībvalstu muitas dienestu atbilstoši 32. pantam veikto pieprasījumu saņemšanas Jamaikas muitas dienestiem bija iespējams izpildīt savu pienākumu pārbaudīt minētos darījumus, pamatojoties uz atbilstīgo izmeklēšanu rezultātā iegūtiem dokumentāriem pierādījumiem.

52. No tā izriet, ka es noraidu *Prenatal* argumentu par to, ka Jamaikas muitas dienesti nav bijuši informēti par pārkāpumiem, jo tie nebija izpildījuši savu juridisko pienākumu veikt fiziskas pārbaudes. Neatkarīgi no (atsevišķā) apgalvojuma *Jamaican Trade Board* sanāksmju protokolā, ka "pārbaužu sistēma vispār nebija ieviesta", Komisija šajā sakarā nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. To secinot, es neapgalvoju, ka vispār nevarētu pienākt brīdis, kad izvedējas valsts muitas dienestu pierādījumu nozīmīgums liecinās par labu fiziskas pārbaudes veikšanas nepieciešamībai. Tomēr izskatāmajā lietā es neuzskatu, ka Tiesai iesniegtie materiāli būtu vērtējami šādi.

45 Pēc analoģijas skat. spriedumu, 1997. gada 17. jūlijs, *Pascoal & Filhos*, C-97/95, EU:C:1997:370, 65. un 66. punkts, kuros ir interpretētas līdzīgas tiesību normas.

46 *Prenatal* uzsvēra "atzīta eksportētāja" statusu, kuru var iegūt atbilstoši protokola 20. pantam. Ar šo statusu eksportētāji var paši sertificēt preces preferenciāla režīma piemērošanai. Tomēr šāda statusa pastāvēšana nenozīmē, ka *visām pārējām* pārbaudēm ir jāietver fiziskas pārbaudes.

Muitas kodeksa 239. pants

53. Lai pamatotu apgalvojumu, ka pastāv īpaša situācija Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, pieteikuma iesniedzējam ir jāpierāda, ka tas "ir īpašā situācijā salīdzinājumā ar citiem uzņēmējiem, kas veic tādu pašu darījumdarbību, un ka gadījumā, ja šādu apstākļu nebūtu, [pieteikuma iesniedzējs] nebūtu muitas nodokļa iegrāmatošanas ietekmē radītā nelabvēlīgākā situācijā"[47]. Pieteikuma iesniedzējam ir attiecīgi jāuzņemas pierādīšanas pienākums.

54. Tā kā šajā tiesvedībā šis arguments tiek aplūkots pirmo reizi, Tiesas pārbaude tiesā neaprobežojas ar to, lai konstatētu, vai Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Tiesai drīzāk būs jānosaka, vai Komisija "izsvēra, pirmkārt, Kopienas intereses pilnībā saskaņā ar muitas tiesību aktu – gan Kopienas tiesību aktu, gan citu Kopienai saistošu aktu normām – normām un, otrkārt, labticīga uzņēmēja intereses, lai tam nerastos kaitējums no riska, kas pārsniedz parastos tirdzniecības riska faktorus"[48].

55. Tiesa ir nospriedusi, ka "īpaša situācija" var rasties, ja Komisija nav "pietiekami" uzraudzījusi starptautiska nolīguma pareizu piemērošanu[49]. Komisijai kā līgumu un saskaņā ar to noslēgto nolīgumu uzraudzītājai ir jānodrošina, lai trešā valsts pareizi piemērotu saistības, ko tā uzņēmusies saskaņā ar nolīgumu, kas noslēgts ar Savienību, izmantojot nolīgumā vai saskaņā ar to pieņemtajos lēmumos paredzētos līdzekļus[50].

56. Šajā pienākumā ietilpst divu konkurējošu principu izsvēršana. No vienas puses, pastāv *savstarpējas uzticēšanās* princips, kurš ir starptautisko tirdzniecības nolīgumu pamatā. Līdz ar to Komisijai (un dalībvalstu iestādēm) vismaz sākotnēji ir jāuzskata tādas eksportētājvalsts kā Jamaika iestāžu apgalvojumi par ticamiem[51]. No otras puses, Kotonū nolīgums rada finansiālas priekšrocības vienai pusei (ĀKK valstīm) un tā preferenciālā režīma sistēma nenovēršami vilina negodīgas personas to apiet un ļaunprātīgi izmantot. No tā izriet, ka Komisijai ir jābūt īpaši modrai attiecībā uz uzraudzīšanu un pārraudzīšanu.

57. *Prenatal* kopumā apgalvo, ka Komisijai bija jāīsteno pasākumi, lai novērstu krāpniecisku darbību, un ka tai it īpaši bija jāuzrauga Jamaikas iestādes. Attiecīgi *Prenatal* uzmanības centrā ir uzraudzīšana un novēršana, nevis tikai vēlāka izmeklēšana vai iejaukšanās lietā. Īsāk sakot, Komisijai tiek pārmesta *bezdarbība*, lai gan no tās juridiski bija prasīta *darbība*.

58. *Prenatal* sniedz pierādījumus par to, ka Komisija neveica uzraudzīšanu, bet pamatojās uz divu Komisijas paziņojumu apgalvojumiem un Revīzijas palātas ziņojumu[52]. *Prenatal* norāda uz atbilstoši Protokola 37. pantam izveidoto *CCC*, kuras vispārīgais uzdevums ir nodrošināt "šā protokola pareizu un vienveidīgu piemērošanu" un kuras locekle ir Komisija, un it īpaši atsaucas uz 37. panta 2. punktu, kurā šai Komitejai ir noteikts pienākums "regulāri pārbaudīt izcelsmes noteikumu piemērošanas

47 Spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, *C.A.S.*/Komisija, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 88. punkts un tajā minētā judikatūra. Uz "īpašu situāciju" var pretendēt vienlaikus vairāk nekā viens tirgotājs, – skat tostarp spriedumu, 2011. gada 17. februāris, *Bolton Alimentari*, C-494/09, EU:C:2011:87, 55., 56. un 61. punkts.

48 Spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, *C.A.S.*/Komisija, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 93. punkts.

49 Spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, *C.A.S.*/Komisija, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 92. punkts.

50 Spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, *C.A.S.*/Komisija, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 95. punkts, un LESD 211. pants.

51 Konkrēti attiecībā uz Kotonū nolīgumu skat. spriedumu, 2011. gada 15. decembris, *Afasia Knits Deutschland*, C-409/10, EU:C:2011:843, 28. un 29. punkts un tajos minētā judikatūra. Pēc analoģijas skat arī spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, Komisija/*Combaro*, C-574/17 P, EU:C:2018:598, 50., 55. un 56. punkts un tajos minētā judikatūra.

52 Komisijas paziņojums Padomei, Rīcības plāns preferenciālu tirdzniecības režīmu darbības uzraudzībai, COM(2014) 105, *final*, 2014. gada 26. februāris, Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai – Izcelsmes noteikumi preferenciālā tirdzniecības režīmā – Tālākās ievirzes, COM(2005) 100, galīgā redakcija, 2005. gada 16. marts, Eiropas Revīzijas palātas īpašais ziņojums Nr. 2/2014 "Vai preferenciālie tirdzniecības režīmi tiek pienācīgi pārvaldīti?".

ietekmi uz ĀKK valstīm [..]". Tāpat arī *Prenatal* atsaucas uz Protokola 31. panta 2. punktu, kurā ir noteikts, ka Savienība, aizjūras valstis un teritorijas un ĀKK valstis "ar kompetento muitas pārvalžu starpniecību palīdz viena otrai, pārbaudot pārvadājumu sertifikātu EUR.1, faktūrrēķina deklarāciju vai piegādātāja deklarāciju autentiskumu".

59. Manuprāt, *Prenatal* pārlieku iedziļinās tiesību normās, uz kurām tā atsaucas. 31. panta 2. punktā ir noteikts, ka par dokumentācijas autentiskumu jāpārliecinās "ar kompetentās muitas administrācijas starpniecību". Tas ir kopīgs uzdevums. Tādējādi Komisija pati nepārvalda Savienības muitas režīmu. Galvenā atbildība katrā ziņā ir eksportētājas un importētājas dalībvalstu muitas dienestiem. Lielāko daļu kontroles un uzraudzības pasākumu attiecīgi veic dalībvalstu muitas dienesti. Protokola 32. pantā šiem dienestiem ir piešķirtas tiesības pieprasīt, lai to *ACT* valstu kolēģi veiktu konkrēta veida darbības un pat pārtrauktu preferenciālo režīmu, piemēram, ja tiem ir "pamatotas šaubas" un ja atbildes uz vēstulēm par pārbaudes pieprasīšanu pienāk novēloti (32. panta 6. punkts). Tomēr Komisija nebūs izpildījusi savus pienākumus, ja tā nebūs informējusi par attiecīgajām dalībvalstu tendencēm un vēlāk nebūs veikusi attiecīgās darbības. Tomēr izskatāmajā lietā Tiesai pieejamie pierādījumi ierobežotā daudzumā norāda uz to, ka Komisija *ir* sazinājusies ar dalībvalstu muitas dienestiem. Līdz ar to tiesas sēdē Komisija apgalvoja, ka 2003. gadā Vācija to informēja par dalībvalstu vēstulēm, kurās bija prasīts veikt pārbaudi. 2004. gada martā tika sākta *OLAF* izmeklēšana, kuras ietvaros 2005. gada februārī un martā Jamaikā notika virkne pārbaužu uz vietas. Vismaz 2004. gada septembrī sanāksmes patiešām tika rīkotas, lai apspriestu lietu. Lai arī pēc notikušā izvērtēšanas papildu vai straujāka darbība šajā ziņā būtu bijusi vēlama, Komisijai nevar arī tikt pārmesta pilnīga bezdarbība [53]. Tāpat arī piebildīšu, ka 37. panta 2. punktā ir noteikts, ka *CCC* ir jāapsver izcelsmes noteikumu piemērošanas "ietekme" uz tādām valstīm kā Jamaika, nevis aktīvi jāuzrauga šo noteikumu piemērošana.

60. Līdz ar to es neuzskatu, ka Komisija nav ievērojusi tai Kotonū nolīgumā noteiktos pienākumus. Es nedomāju, ka ar vispārīgu "labas pārvaldības pienākumu" pietiek, lai uzliktu Komisijai pienākumu aktīvi rīkoties, ar ko varētu radīt "īpašu situāciju" Muitas kodeksa 239. panta izpratnē [54].

61. Šajā lietā piemērojamās juridiskās prasības būtiski atšķiras no tām, ar kurām Tiesa iepriekšējās lietās apstiprināja īpašas situācijas esamību. Lietā *C.A.S.*/Komisija, piemēram, Komisija nebija pilnībā ievākusi informāciju par lietu, lai arī saskaņā ar Savienības un Turcijas nolīguma īpašajiem noteikumiem tai bija juridisks pienākums to darīt [55]. Tāpat arī lietā *Eyckeler* & *Malt*/Komisija Komisijai bija noteikts skaidrs pienākums ik pēc 10 dienām uzraudzīt no Argentīnas importēto liellopu gaļu, lai nodrošinātu, ka importētajai liellopu gaļai tiek pareizi piemērota kvota. Komisija ne tikai zināja, ka kvota ir pārsniegta, bet arī neīstenoja uzraudzības pasākumus, ar kuriem varētu konstatēt pārsniegto daudzumu; tas attiecīgi noveda pie "smaga pārkāpuma" [56]. Arī lietā *Kaufring* u.c./Komisija Vispārējā tiesa uzskaitīja vairākus gadījumus, kuros Turcija ilgākā laikposmā nav pildījusi pienākumus, kas uzlikti Nolīguma, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Turciju, un "dažādo Asociācijas padomes pieņemto lēmumu par Papildu protokola 2. un 3. panta piemērošanu" īpašajos noteikumos, un norādīja, ka Komisija nav reaģējusi uz šo bezdarbību, lai gan tai bija iespējas reaģēt [57].

62. Līdz ar to es ierosinu uz pirmo jautājumu atbildēt tādējādi, ka Tiesai iesniegto materiālu izvērtēšanā nav atklāts neviens apstāklis, kas ietekmētu Lēmuma C(2008) 6317, galīgā redakcija, par Lēmumu REM 03/07 spēkā esamību.

53 Ērtības labad kā I pielikumu es pievienoju tabulu, kurā ir lietas dalībnieku aprakstītā galveno notikumu hronoloģija manā izpratnē.

54 Līdz ar to atsauces 2001. gada 10. maija spriedumā *Kaufring* u.c./Komisija, T-186/97, T-187/97, no T-190/97 līdz T-192/97, T-210/97, T-211/97, no T-216/97 līdz T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 un T-147/99, EU:T:2001:133, 257. punkts un tajā minētā judikatūra, es interpretēju tādējādi, ka tās pamato minētajā lietā Tiesas jau izdarītos secinājumus par attiecīgo nolīgumu konkrēto formulējumu.

55 Spriedums, 2008. gada 25. jūlijs, C-204/07 P, EU:C:2008:446, 97.–100., 112. un 117.–120. punkts.

56 Spriedums, 1998. gada 19. februāris, T-42/96, EU:T:1998:40, 162.–190. punkts.

57 Spriedums, 2001. gada 10. maijs, *Kaufring* u.c./Komisija, T-186/97, T-187/97, no T-190/97 līdz T-192/97, T-210/97, T-211/97, no T-216/97 līdz T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 un T-147/99, EU:T:2001:133, 257.–273. punkts.

Otrais līdz ceturtais jautājums

Otrais jautājums

63. Komisijas lēmuma noraidīt dokumentācijas nodošanu atbilstoši Īstenošanas regulas 905. pantam sekas ir tādas, ka attiecīgo muitas dienestu rīcības brīvība attiecībā uz atlaišanas vai atmaksāšanas pieteikumu tiek apturēta, līdz tiek saņemti Komisijas novērtēšanas rezultāti par paralēlo dokumentāciju [58]. Tiktāl lēmumam par lietas nodošanu ir juridiski apturoša iedarbība.

64. Tomēr *Prenatal* nevarēja pārsūdzēt minēto Spānijas muitas dienestiem nosūtīto lēmumu un/vai paziņojumu. Lai *Prenatal* varētu pārsūdzēt kādam citam nosūtītu vēstuli vai paziņojumu, tai būtu jāpierāda, ka šī vēstule to skar gan tieši [59], gan individuāli [60]. Attiecībā uz tiešo skārumu es nesaprotu, kāda varētu būt lēmuma par lietas nodošanu juridiskā iedarbība *Prenatal* situācijā. Muitas dienesti saglabāja tiesības izvērtēt tiem nodoto dokumentāciju, lai gan tās uz laiku bija apturētas [61]. Es arī nesaprotu, kā *Prenatal* varētu apgalvot, ka noraidījuma vēstule to būtu individuāli skārusi, – iespēja, ka citi tirgotāji būtu nonākuši līdzīgā situācijā, ir acīmredzama. Turklāt Komisijas dokumentācijas nodošanas noraidīšana nav Muitas kodeksa 4. panta 5. punktam atbilstošs lēmums, jo tā definīcija ir piemērojama tikai attiecībā uz tādu oficiālu "muitas [dienestu]" aktu, kas ir noteikti 4. panta 3. punktā kā "dienest[i], kuru pienākumos ir muitas noteikumu piemērošana". Muitas kodeksa izpratnē Komisijas pienākumos neietilpst "muitas noteikumu piemērošana".

65. Lai gan visbeidzot Komisijas pieņemto lēmumu atbilstoši Īstenošanas regulas 907. pantam attiecīgais pieteikuma iesniedzējs nepārprotami var pārsūdzēt, pieteikuma iesniedzējs paralēlajā dokumentācijā, kas ir apturēta, nevar veikt šādu pārsūdzēšanu. Tomēr tā tiesības uz aizstāvību ir aizsargātas ar LESD 267. pantā paredzēto prejudiciāla nolēmuma tiesvedību [62].

66. Tādēļ atbildei uz otro jautājumu būtu jābūt tādai, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 905. panta 6. punktu pieņemtajam Komisijas lēmumam noraidīt Spānijas muitas dienestu nodoto dokumentāciju nav ietekmes uz attiecīgā pieteikuma iesniedzēja tiesisko stāvokli un šis pieteikuma iesniedzējs to nevar pārsūdzēt atbilstoši Līgumam par Eiropas Savienības darbību.

Trešais un ceturtais jautājums

67. Es šos jautājumus izskatīšu kopā un aplūkošu abas izvirzītās hipotēzes.

58 Rīkojums, 2016. gada 21. aprīlis, *Makro autoservicio mayorista* un *Vestel Iberia*/Komisija, C-264/15 P un C-265/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:301, 47. punkts.

59 Spriedums, 2008. gada 13. marts, Komisija/*Infront WM*, C-125/06 P, EU:C:2008:159, 47. punkts.

60 Spriedums, 1963. gada 15. jūlijs, *Plaumann*/Komisija, 25/62, EU:C:1963:17, 107. lpp.

61 Rīkojums, 2016. gada 21. aprīlis, *Makro autoservicio mayorista* un *Vestel Iberia*/Komisija, C-264/15 P un C-265/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:301, 47.–49. punkts.

62 Rīkojums, 2013. gada 9. decembris, *El Corte Inglés*/Komisija, T-38/09, nav publicēts, EU:T:2013:675, 57. punkts.

68. Ja Tiesa apstiprinās Lēmuma REM 03/07 spēkā esamību – kā esmu ieteikusi to darīt –, tad minētais lēmums joprojām būs saistošs Spānijas muitas un tiesu iestādēm attiecībā uz *ECI*[63]. Attiecīgi Spānijas muitas dienestiem "vis[i] faktisk[ie] vai tiesisk[ie] apstākļ[i], kas raksturo" [*Prenatal*] "īpašo situāciju", būs jāņem vērā tādējādi, lai noteiktu, vai tās situācija "pietiekami atšķiras no situācijas [*ECI* lietā], lai pamatotu citādu rezultātu"[64].

69. No otras puses, ja Tiesa atzītu Lēmumu REM 03/07 par spēkā neesošu, Komisijai saskaņā ar savām saistībām atbilstoši LESD 266. pantam būtu jāīsteno korektīvie pasākumi. Spānijas muitas dienesti nevar atsākt izskatīt *Prenatal* pieteikumu, iekams Komisija pareizi un likumīgi nav pabeigusi "906.–909. panta procedūru" attiecībā uz *ECI* dokumentāciju[65].

70. Protams, pastāv iespēja, ka pēc *Prenatal* pieteikuma izskatīšanas Spānijas iestādes (tostarp tiesas) var uzskatīt, ka tās situācija *nav* tāda pati kā *ECI* lietā un uz to tātad *neattiecas* Komisijas (jaunais) lēmums par *ECI* muitas prasību.

71. Vai tādā gadījumā Spānijas iestādēm ir no jauna jāuzsāk 905. panta procedūra, nododot dokumentāciju Komisijai otrreizējai izskatīšanai? Manuprāt, lai nodrošinātu vienveidīgu nosacījumu piemērošanu attiecībā uz nodokļu atlaišanu vai atmaksāšanu, tas tām ir jādara[66]. Tas atspoguļo funkciju sadalījumu atbilstoši Īstenošanas regulai. Valsts muitas dienesti pieņem lēmumus par personas, kas atbildīga par samaksu, parādu, savukārt Komisija lemj par atlaišanas vai atmaksāšanas pieteikumiem, ja pastāv īpaša situācija.

72. Tādēļ es ierosinu Tiesai uz trešo un ceturto jautājumu atbildēt tādējādi, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 907. pantu pieņemtais lēmums ir saistošs valsts muitas dienestiem un tiesu iestādēm un tas ir jāpiemēro cita pieteikuma iesniedzēja atlaišanas vai atmaksāšanas prasībai, ja nav īpašu faktisko un tiesisko apstākļu, kas raksturo tā situāciju kā pietiekami atšķirīgu, lai pamatotu citādu rezultātu. Šādā gadījumā valsts iestādēm ir jānodod pieteikuma iesniedzēja dokumentācija Komisijai turpmāka lēmuma pieņemšanai atbilstoši Regulas Nr. 2454/93 905. panta 1. punktam.

Secinājumi

73. Līdz ar to es ierosinu Tiesai uz *Tribunal Superior de Justicia de Cataluña* (Katalonijas Augstā tiesa, Spānija) prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Tiesai iesniegto materiālu izvērtēšanā nav atklāts neviens apstāklis, kas ietekmētu Lēmuma C(2008) 6317, galīgā redakcija, kurā ir konstatēts, ka saistībā ar tādu tekstilizstrādājumu ievešanu, kuriem kā izcelsmes vieta ir deklarēta Jamaika, ievedmuitas nodokļu *a posteriori* iegrāmatošana ir pamatota un šo nodokļu atlaišana nav pamatota (Lieta REM 03/07), spēkā esamību.

2) Saskaņā ar Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1335/2003 (2003. gada 25. jūlijs), 905. panta

63 Pirms Komisija izdod savu REM lēmumu, valsts tiesai ir tikai jāizvairās no tādu "lēmumu pieņemšanas, kas būtu pretrunā Komisijas iecerētajam lēmumam", ciktāl tā "ierosinātā procesa laikā uzzina, ka Komisija izskata [lietu] Muitas kodeksa 220. vai 239. panta ietvaros", – skat. spriedumu, 2008. gada 20. novembris, *Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading*, C-375/07, EU:C:2008:645, 66. punkts. Informētības trūkums varētu izskaidrot, kāpēc valsts tiesa atcēla Spānijas iestāžu lēmumu izdarīt vēlāku ievedmuitas nodokļa iegrāmatošanu attiecībā pret *ECI*, – skat. iepriekš 23. un 24. punktu. Katrā ziņā ir skaidrs, ka nekādos apstākļos nevar tikt veikti turpmāki pasākumi pret *ECI*, lai atgūtu attiecīgos muitas nodokļus. Šai lietai ir *res judicata* spēks.

64 Rīkojums, 2016. gada 21. aprīlis, *Makro autoservicio mayorista* un *Vestel Iberia*/Komisija, C-264/15 P un C-265/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:301, 48. un 49. punkts, un Īstenošanas regulas 908. panta 1. un 2. punkts.

65 Pēc analoģijas skat. spriedumu, 1999. gada 7. septembris, *De Haan*, C-61/98, EU:C:1999:393, 48. punkts.

66 Spriedums, 2008. gada 20. novembris, *Heuschen & Schrouff Oriental Foods Trading*, C-375/07, EU:C:2008:645, 62. un 63. punkts; skat. arī Muitas kodeksa 2. panta 2. punktu.

6. punktu pieņemtajam Komisijas lēmumam noraidīt Spānijas muitas dienestu nodoto dokumentāciju nav ietekmes uz attiecīgā pieteikuma iesniedzēja tiesisko stāvokli, un atbilstoši Līgumam par Eiropas Savienības darbību šis pieteikuma iesniedzējs to nevar pārsūdzēt.

3) Saskaņā ar Regulas Nr. 2454/93 907. pantu pieņemtais lēmums ir saistošs valsts muitas dienestiem un tiesu iestādēm, un tas ir jāpiemēro cita pieteikuma iesniedzēja atlaišanas vai atmaksāšanas prasībai, ja nav īpašu faktisko un tiesisko apstākļu, kas raksturo tā situāciju kā pietiekami atšķirīgu, lai pamatotu citādu rezultātu. Šādā gadījumā valsts iestādēm ir jānodod pieteikuma iesniedzēja dokumentācija Komisijai turpmāka lēmuma pieņemšanai atbilstoši Regulas Nr. 2454/93 905. panta 1. punktam.

I pielikums. Galveno pasākumu un notikumu hronoloģija

1998. gada jūlijs	*JAMPRO* ziņojumi
1998. gada maijs un oktobris	Itālijas un Apvienotās Karalistes muitas dienestu Jamaikas muitas dienestiem nosūtītās vēstules
2000. gada februāris	Jamaikas muitas dienestu atbildes Itālijas un Apvienotās Karalistes muitas dienestiem
2003. gada oktobris	Jamaikas iestāžu pēcimportēšanas pārbaudes atbilde Itālijas muitas dienestiem
2003. gads	Komisija uzzina par dalībvalstu muitas dienestu vēstulēm
2004. gada marts	Tiek uzsākta *OLAF* izmeklēšana
2004. gada jūlijs	Jamaikas iestāžu pēcimportēšanas pārbaudes atbilde Vācijas muitas dienestiem
2004. gada septembris	Savienības dalībvalstu un Komisijas (*OLAF*) sanāksme, kurā tika izskatīts jautājums par vēstulēm
2005. gada marts	*OLAF* izmeklēšana Jamaikā
2006. gada janvāris	*Trade Board* sanāksmju protokoli